

PRZEDMOWA

Niedawno przypadła 70. rocznica urodzin Profesora Andrzeja Mączyńskiego, a wkrótce minie 50 lat od podjęcia przez Niego pracy w Uniwersytecie Jagiellońskim. Rocznicze te dały impuls do wydania niniejszego zbioru Jego rozpraw i artykułów z prawa prywatnego międzynarodowego. Publikacja ta stanowi wyraz naszego podziękowania za możliwość kształcenia się pod Jego kierunkiem i lata wspólnej pracy uniwersyteckiej.

Profesor Andrzej Mączyński, uczeń profesorów Kazimierza Przybyłowskiego i Józefa Skąpskiego, swoją pracę naukową związał z Uniwersytetem Jagiellońskim. Był inicjatorem utworzenia i wieloletnim kierownikiem Katedry Prawa Prywatnego Międzynarodowego, a wcześniej prodziekanem Wydziału Prawa i Administracji oraz kierownikiem Studium Podyplomowego Wymiaru Sprawiedliwości.

Pod kierunkiem Profesora Andrzeja Mączyńskiego zostały przygotowane i obronione rozprawy doktorskie Bogusławy Gneli, Magdaleny Lijowskiej, Piotra Mostowika, Marcina Czepelaka, Anny Juryk, Elżbiety Koszel, Anny Wysockiej-Bar, Katarzyny Mikszy, Anny Sapoty i Edyty Figury-Góralczyk, dotyczące prawa prywatnego międzynarodowego i prawa cywilnego. Większość tych rozpraw opublikowano drukiem, a niektóre zostały nagrodzone i wyróżnione. Spośród uczniów Profesora dotychczas jedna osoba uzyskała tytuł naukowy profesora, a dwie – stopień naukowy doktora habilitowanego. Pod Jego kierunkiem przygotowane są kolejne rozprawy doktorskie.

Drugą instytucją naukową, z którą związał się Profesor Andrzej Mączyński, jest Polska Akademia Umiejętności. Profesor został wybrany do Akademii w 1996 r., obecnie jest jej członkiem czynnym i dyrektorem Wydziału Historyczno-Filozoficznego. Współpracuje też z zagranicznymi instytucjami i stowarzyszeniami naukowymi: Académie Internationale de Droit Comparé, Association Henri Capitant des Amis de la Culture Juridique Française, Commission on European Family Law oraz Forschungsstelle für Europäische Rechtsentwicklung und Privatrechtsreform przy Wydziale Prawa Uniwersytetu Wiedeńskiego.

Od wielu lat Profesor z godnym podziwu zaangażowaniem kieruje, jako redaktor naczelny, wydawaniem ukazującego się od 1992 r. „Kwartalnika Prawa Prywatnego”, zapewniając mu wyjątkowo wysoką pozycję wśród naukowych czasopism prawniczych. Wcześniej był sekretarzem redakcji rocznika „Archivum Iuridicum Cracoviense”, a obecnie jest członkiem rad programowych kilku prawniczych czasopism krajowych („Polish Yearbook of International

Law”, „Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego”, „Forum Iuridicum”, „Metryka”, „Palestra”, „Rejent”) i zagranicznych („Zeitschrift für das gesamte Familienrecht”, „Czech Yearbook of International Law”).

Profesor Andrzej Mączyński wchodzi w skład Rady Naukowej Polskiego Słownika Biograficznego. Jest członkiem honorowym Związku Polskich Artystów Plastyków i Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego oraz członkiem Association de la Bibliothèque Polonaise de Paris.

Po przełomie ustrojowym 1989 r. był członkiem Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów oraz Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego przy Ministrze Sprawiedliwości. W 1997 r. został przez Sejm wybrany sędzią Trybunału Konstytucyjnego, a w 2001 r. Prezydent Rzeczypospolitej powołał go na stanowisko wiceprezesa Trybunału. Profesor był także członkiem Państwowej Komisji Wyborczej oraz Rady Programowej Centrum Studiów Wyborczych.

Dorobek naukowy Profesora Andrzeja Mączyńskiego w dziedzinie nauk prawnych jest wielowątkowy. Obejmuje prawo prywatne międzynarodowe i międzynarodowe postępowanie cywilne, prawo cywilne (w szczególności prawo rodzinne, prawo spadkowe, prawo mieszkaniowe), a także prawo konstytucyjne (w tym zagadnienia kontroli konstytucyjności prawa i roli zasad ustrojowych w poszczególnych dziedzinach prawa) oraz historię prawa.

Szczególną doniosłość mają Jego rozprawy i studia dotyczące szeroko rozumianego prawa prywatnego międzynarodowego – dziedziny mającej duże znaczenie we współczesnym świecie, gdy relacje międzyludzkie przekraczają granice państw. Zgromadzenie w jednym tomie tekstów poświęconych tej tematyce, wydanych w niewielkich nakładach lub rozproszonych w czasopiśmie i pracach zbiorowych, ma ułatwić czytelnikom zaznajomienie się z dorobkiem naukowym Profesora. Jesteśmy przekonani, że dorobek ten może inspirować kolejne pokolenia prawników.

Prace zebrane w niniejszej książce zostały pogrupowane stosownie do ich tematyki. Taki układ powinien ułatwić korzystanie ze zbioru. Na końcu tomu znajduje się wykaz pierwodruków zamieszczonych w nim prac oraz pozostałych publikacji Profesora z dziedziny prawa prywatnego międzynarodowego.

Dziękujemy za współfinansowanie publikacji Państwu Dziekanom Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego Prof. dr hab. Krystynie Chojnickiej i Prof. dr hab. Jerzemu Pisulińskiemu oraz Krajowej Radzie Notarialnej, Izbie Notarialnej w Krakowie i Fundacji na rzecz Bezpiecznego Obrotu Prawnego.

Droga uczonego i nauczyciela, którą przebył w ciągu 50 lat Profesor Andrzej Mączyński, nie kończy się. Katalog Jego osiągnięć nie jest zamknięty. Wyrażamy Profesorowi Andrzejowi Mączyńskiemu głębokie uznanie za wybitne osiągnięcia w pracy naukowej i działalności publicznej oraz podziękowania za wieloletnią opiekę naukową i współpracę uniwersytecką. Prosimy również o przyjęcie życzeń wszelkiej pomyślności w dalszej pracy i życiu osobistym.

*W imieniu uczniów i współpracowników
Piotr Mostowik i Kazimierz Zawada*